

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Loppuraportti

Kestävää kasvua ja työtä 2014 - 2020
Suomen rakennerahasto-ohjelma

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Viranomaisen merkintöjä

Saapumispäivämäärä 4.2.2020	Diaarinumero EUR A 2014/4484/09 02 01 01/2016/ESAELY
Käsittelijä Pia Pirskanen	Puhelinnumero 029 502 4160
Hankekoodi S20913	Tila Valmis

1 Hankkeen perustiedot

Hankkeen nimi Ammattiin! - Etelä-Savon toisen asteen kehittämishanke	
Alkamispäivämäärä 1.1.2017	Päätymispäivämäärä 31.12.2019
Toimintalinja 4. Koulutus, ammattitaito ja elinikäinen oppiminen	
Erityistavoite 9.1. Siirtymävaiheita ja koulutuksellista tasa-arvoa tukevien palveluiden parantaminen	
Tukimuoto Työllisyyden ja osaamisen edistämiseen sekä sosiaaliseen osallisuuteen liittyvä kehittämishanke	
Hanketyyppi Hanke, jossa on henkilöitä varsinaisena kohderyhmänä	
Kustannusmalli Flat rate 17 %	

2 Tuensaajan perustiedot

Tuensaajan nimi Etelä-Savon Koulutus OY	
Y-tunnus 2249317-6	Hankkeen WWW-osoite http://www.esedu.fi
Yhteyshenkilön nimi Teija Räihä	
Yhteyshenkilön sähköpostiosoite teija.raiha@esedu.fi	Yhteyshenkilön puhelinnumero +358447115826

Muut tuensaajat (osatoteuttajat)

Tuensaajan nimi Ammattiopisto SAMledu	Y-tunnus 0207390-8
Tuensaajan nimi Suomen Nuoriso-opiston kannatusyhdistys ry	Y-tunnus 0207230-7
Tuensaajan nimi Seurakuntaopisto	Y-tunnus 0215281-7
Tuensaajan nimi Ammattiopisto Spesia Oy	Y-tunnus 2811092-2
Tuensaajan nimi Mikkelin kaupungin liikelaitos Otavia	Y-tunnus 0165116-3

3 Tiivistelmä

3.1 Hankkeen toiminnan ja tulosten tiivistelmä

Ammatillisen koulutuksen lakiuudistus astui voimaan 1.1.2018. Keskeistä ammatillisen koulutuksen reformissa on oppilaitoksen ja työelämän yhteistyön tiivistäminen ja työvoiman saatavuuden parantaminen. Tämä edellyttää oppilaitoksilta ja työelämältä uudenlaista ajattelua ja toimintatapojen muuttamista. Parhaimmillaan reformi mahdollistaa osaavien ammattilaisten kouluttamisen alueen ja työelämän tarpeisiin sekä opiskelijoiden kytkemiseen työelämään jo ammatillisen koulutuksen aikana.

Etelä-Savossa, ammatillisen toisen asteen koulutuksen järjestäjät Etelä-Savon ammattiopisto, Ammattiopisto SAMledu, Ammattiopisto Spesia, Seurakuntaopisto, Suomen Nuoriso-opisto ja Mikkelin kaupungin liikelaitos Otavia toteuttivat vuosina 2017-2019 ESR -rahoitteista Ammattiin! - Etelä-Savon toisen asteen kehittämishanketta. Hankkeen tavoitteena oli kehittää ammatillista koulutusta reformin mukaisesti ja tiivistää yhteistyötä oppilaitosten ja työelämän kanssa. Hankkeessa toteutetut toimenpiteet toteutettiin viiden kehittämisteeman mukaisesti: 1) Työelämässä tapahtuvan oppimisen kehittäminen, 2) Opintojen jälkeisen työllistymisen tai jatko-opintoihin siirtymisen tukeminen, 3) Yhteisten verkko-opintojen suunnittelu ja toteutus, 4) Uuden pedagogiikan ja oppimisympäristöjen kehittäminen ja 5) Erilaisten oppijoiden huomioiminen ja aito opintojen henkilökohtaistaminen.

Hankkeen nimi: Ammattiin! - Etelä-Savon toisen asteen kehittämishanke
Viranomaisen: Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Ammattiin! –hankkeessa tarjottiin opettajille ja työelämän edustajille koulutusta muun muassa henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelmasta (HOKS), osaamisen arvioinnista, työpaikkaohjaajana toimimisesta, työelämäpedagogiikasta, tiimioppimisesta ja positiivisesta pedagogiikasta. Myös digitaalisiin välineisiin ja opetuksen sisällön tuottamiseen liittyvä koulutus, käyttöönotto sekä opettajan itsenäiseen opiskeluun tarkoitetut oppaat olivat tärkeä osa opettajien ja työpaikkaohjaajien ammattitaidon kehittämistä. Reformin myötä opettajan rooli on muuttunut ammatillisesta koulutuksessa entistä enemmän valmentajan rooliksi, jossa opettaja hyödyntää laaja-alaista ja pedagogista osaamistaan, kokemustaan ja näkemystään. Opettaja on oppimassa uutta ja valmentamassa uusia ammatillaisia elinkeinoelämän tarpeisiin.

Uraohjaus ja opiskelijoiden työllistymisen edistäminen olivat keskeisiä hankkeen kehittämistoimintoja, joihin haluttiin yritykset ja työelämän edustajat aktiivisesti mukaan. Esimerkiksi työelämän "pikatreffeillä" opiskelijat pääsivät tutustumaan oman alansa työpaikkoihin ja saivat vinkkejä työnhakuun suoraan työnantajilta. Myös erilaiset rekrytointitapahtumat, kuten RekryOn, RekryIn ja Duunipörssi, tukivat opiskelijoiden uraohjauksen onnistumista.

Hankkeessa selvitettiin myös maakunnallisesti yrityskartoituksilla, millaisia työtehtäviä opiskelijat voivat suorittaa työpaikoilla ja millaisia asioita ammatillisessa koulutuksessa tulee ottaa huomioon, kun koulutetaan tulevaisuuden osaajia. Yrityskartoitusten kautta syntyi myös työpaikoille aitoja työpaikalla tapahtuvan oppimisen oppimisympäristöjä, joissa opiskelijat palvelevat asiakkaita ja oppimisympäristön toimintaan liittyviä tehtäviä.

Ammatillisen koulutuksen reformissa painottuu opiskelijoiden yksilöllisten opintopolkujen mahdollistaminen. Tämän seurauksena ammatillisessa koulutuksessa on lisätty verkko-oppimisen mahdollisuuksia, esimerkiksi lisäämällä verkkosisältöjä lähiopetuksen tueksi tai ammatillisen tekemisen lomaan, teorian oppimista vahvistavaksi osaksi. Ammattiin! –hankkeessa tuotettiin maakunnallisesti yhteistyössä verkko-opiskelun sisältöjä, tutkinnonosakohtaisia käsikirjoituksia ja itsenäisiä mediasisältöjä. Oppilaitokset arvioivat itse, mitä sisältökokonaisuuksia opiskellaan itsenäisesti, mitä osana lähiopetusta ja millä teknisellä oppimisalustalla osaamisen kehittäminen tapahtuu.

Ammatillisen koulutuksen reformi on uudistanut myös erityisopetuksen järjestämistä. Erityinen tuki on keskeinen osa opiskelijan henkilökohtaistamisprosessia; osaamisen hankkimisen sekä osaamisen osoittamisen suunnittelua ja toteutusta. Erityisen tuen onnistumisen tueksi Ammattiin! -hankkeessa kehitettiin muun muassa YTO -aineiden integroimista ammatillisiin aineisiin ja työpaikalla järjestettävään koulutukseen, YTOppimisstudio ja henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelmaprosessin (HOKS) tuotteistamista yhteistyössä opiskelijoiden kanssa.

3.2 Hankkeen toiminnan ja tulosten englanninkielinen tiivistelmä

The amendment of Vocational Education and Training Act entered into force on January 1st, 2018. A key to the vocational education reform is closer cooperation between the vocational education institution and working life and improving the availability of work force. This requires the vocational education institutions and working life to think in a new way and change the way they operate. At its best, the reform enables training competent professionals for the needs of the region and working life and connects students with working opportunities already during the education.

In South Savo, the providers of upper secondary vocational education - South Savo Vocational College, SAMledu Vocational College, Spesia Vocational College, Church Training College, Finnish Youth Institute and commercial enterprise Otavia of Mikkeli City realised an ESF funded Ammattiin! development project in 2017 - 2019. The objective was to develop vocational education in accordance with the reform and bring the vocational education institutions and working life closer to each other. The five development themes of the project: 1) Developing learning at work, 2) Supporting post-study employment and further studies, 3) Design and implementation of collaborative e-learning, 4) Developing new pedagogy and learning environments, and 5) Recognition of students with special educational needs and genuine personalisation of studies.

Along the reform, the teacher's role in vocational education has converted into a role of a coach, where the teacher utilises their broad and pedagogical knowledge, experience and understanding. The teacher is learning new skills and coaching new professionals for the needs of the business community. The Ammattiin! project provided training for teachers and working life representatives for example in the areas of personal competence development plan (PCDP), assessment of competence, operating as a workplace instructor, working life pedagogy, team learning and positive pedagogy. In addition, the training on digital tools and production of the education contents, the implementation and teacher's guides for independent studying were important parts of the competence development of teachers and workplace instructors.

Career counselling and promoting the students' employment were central development operations of the project to actively include the working life. For instance, the working life "speed dating" event gave the students a chance to view the positions of their own vocational field and got tips on job search from employers. Also, various recruitment events, such as RekryOn, RekryIn and Duunipörssi, supported the success of students' career counselling. The business surveys carried out in the project examined what kinds of work tasks the students can perform in the workplace, and what issues should be considered in vocational training when training future experts. The business surveys also created genuine learning environments at workplaces, where the students served real customers and performed tasks connected to the operation of the learning environment.

The reform of vocational education is strongly focused on enabling the student's individual study paths. This has promoted the implementation of online education and learning, for example by adding various web contents to support contact instruction or vocational performance to strengthen the theoretical learning. The Ammattiin! project produced online learning materials, qualification-specific scripts and independent media contents as the result of the regional cooperation. The institutions divided the instruction contents into independent studies and contact instruction and chose the technical learning platform for developing the competence.

The reform of vocational education has also renewed the arrangement of special education. Special support is a central part of the student's personalisation process, the design and implementation of acquiring and demonstrating their competence. To promote special support, the Ammattiin! project developed e.g. the integration of common unit subjects into vocational subjects and training arranged at workplace, a common unit learning studio and productization of personal competence development plan (PCDP) in cooperation with the students.

4 Hankkeen tarve, toteutus ja tulokset

4.1 Miten hanke onnistui vastaamaan kehittämistarpeeseen ja kuinka hankkeen tavoitteet toteutuivat?

Ammatillisen koulutuksen reformin myötä on syntynyt tarve kehittää työelämässä järjestettävää koulutusta sekä opiskelijoiden henkilökohtaisia opintopolkuja. Digitaaliset välineet ja verkko-opetus ovat myös keskeinen osa kehittää uusia tapoja opettajaa, ohjata ja oppia. Hanke pystyi vastaamaan ammatillisen koulutuksen reformin muutoksiin ja kehittämistarpeisiin hyvin. Hankkeen aikana solmittiin uusia työelämäkumppanuuksia ja sitä kautta lisättiin ja monipuolistettiin työpaikalla järjestettävää koulutusta. Digitaalisuuden laajentumisen myötä opettajien verkkopedagogiset

Hankkeen nimi: Ammattiin! - Etelä-Savon toisen asteen kehittämishanke
Viranomainen: Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

taidot lisääntyivät ja kehittyivät, minkä kautta digitalisaatiota hyödynnettiin ja opetuksessa ja ohjauksessa aiempaa enemmän. Myös opiskelijoiden digiosaamisen taidot kehittyivät digitaalisten välineiden ja verkko-opetuksen lisääntymisen myötä.

4.2 Mitä välittömiä tuloksia hankkeella saatiin aikaan? Mitä vaikutuksia tuloksilla on?

Työpaikalla järjestettävän koulutuksen -jaksot sekä oppisopimus- ja koulutussopimusjaksot ovat muotoutuneet joustavammiksi. Erityisesti oppisopimusten määrä on kasvanut merkittävästi Etelä-Savon maakunnassa kaikilla aloilla. Myös kesäksi solmitut oppisopimukset ovat kasvaneet merkittävästi hankkeen aikana. Opiskelijat ovat kokeneet hankkeessa tuettavan heidän opiskeluaan ja erityisesti näyttöön valmistautumista. Osaamispassia ovat ottaneet käyttöön myös hankkeen ulkopuoliset oppilaitokset; Sampo, Riveria ja Ahlman. Yritysten ja työnantajien vierailut oppilaitoksissa ja työpaikoilla ovat toimineet motivaattoreina opiskelijoille. Ammattijärjestöjen pitämät tuokiot ovat myös pysäyttäneet opiskelijoita miettimään opiskelijoina omaa vastuutaan työpaikalla ja tulevaisuuden työntekijänä.

Hankkeen avulla syvennettiin opetushenkilöstön osaamista ammatillisen koulutuksen uudistuksen murrosvaiheessa mm. lainsäädännön muuttumiseen, termistöjen muuttumiseen, jatkuvan haun prosessiin ja henkilökohtaisen osaamisen kehittämisen suunnitelmaan (HOKS) liittyen. Tämä onnistui sisäisen ja systemaattisen kouluttamisen keinoin, mikä omalta osaltaan lisäsi opetushenkilöstön ohjausosaamista sekä kehitti ammatillisen koulutuksen pedagogiikkaa entistä monipuolisemmaksi ja joustavammaksi asiakkaan eli opiskelijan näkökulmasta.

Opettajien verkko-osaamisen vahvistaminen on tuottanut runsaasti ammatillisen tutkinnon osia ja osan osia verkko-oppimisympäristöihin. Myös yhteisten tutkinnonosien (YTO) verkkokursseja on rakennettu hankkeen aikana runsaasti. Tämä kaikki on lisännyt opintojen joustavuutta ja henkilökohtaisen etenemisen mahdollisuuksia opiskelijoiden kohdalla.

Hankkeen aikana kehitettiin opiskelu- ja urasuunnitteluvaiheet kurssin malli, millä tehostetaan opiskelijoiden opiskeluvaiheiden kehittymistä, jatko-opintoinfoihin osallistumista ja jatko-opintoihin hakeutumista korkea-asteelle.

Hankkeessa tuotettiin yhteinen maakunnallinen valmennusmalli työpaikkaohjaajille. Reformin mukaisesti koulutuskanavista pyrittiin tekemään mahdollisimman monipuolisia ja eri laajuisia. Verkkovalmennukset (lyhytvalmennukset/starttivalmennukset) toteutettiin maakunnallisena yhteistyönä noin kerran kuukaudessa. Myös 5 ja 30 osaamispisteen työpaikkaohjaajakoulutuskokonaisuudet päästiin aloittamaan hankkeen aikana.

4.3 Miten hakemuksen kohteena olevaa toimintaa jatketaan ja tuloksia sekä kokemuksia hyödynnetään hankkeen päättymisen jälkeen?

Työpaikkaohjaajakoulutuksia jatketaan koko Etelä-Savon maakunnan alueella.

Verkkopedagogiikkaa kehitetään edelleen ja tavoitteena on tuottaa lisää verkkokursseja niin ammatillisiin aineisiin kuin yhteisiin tutkinnonosiin.

Jatko-opintojen -infot hankkeen aikana tuotetulla mallilla jatkuvat osana uraohjausta.

Opiskelu- ja urasuunnitteluvaiheet -kurssi käytössä kaikissa perustutkinnoissa kaikissa Etelä-Savon ammatillisissa oppilaitoksissa.

Koulutus- ja oppisopimuksia pyritään edelleen kasvattamaan määrällisesti.

YTO -aineita integroidaan ammatillisiin aineisiin ja työtehtäviin.

4.4 Toteutui hankkeella aiotulla maantieteellisellä alueella tai kuinka alue mahdollisesti muuttui? Saavutettiin suunniteltu kohderyhmä vai tuli siihen muutoksia? Oliko muita toteutukseen liittyviä muutoksia?

Hanke toteutui maakunnallisesti suunnitellulla alueella. Hanke oli laaja ja pitkäkestoinen, jonka vuoksi hanketoimijoiden henkilöstössä tapahtui paljon muutoksia. Vaikka hankkeen tuloksiin voidaan olla tyytyväisiä, parempiin tuloksiin olisi varmasti päästy, mikäli alun perin hankkeeseen valitut henkilöt olisi pystynyt työskentelemään hankkeessa koko hankkeen ajan. Hankkeen kohderyhmä koostui opiskelijoista, opettajista, ohjaajista ja työelämän edustajista. Kohderyhmäläisiä osallistui hankkeen toimenpiteisiin kiittävästi.

5 Seurantatiedot

5.1 Päästiinkö toteutuksessa hakemuksessa esitettyihin (kohta 12) numeerisiin tavoitteisiin? Mistä mahdolliset erot johtuvat?

Hankkeen kohderyhmät, osallistujamäärät toteutuivat onnistuneesti.

Hankkeessa mukana olleiden opettajien henkilötyötunnit toteutuivat vähäisemmin kuin oli suunniteltu. Hanketyötuntien sovittaminen opettajien muuhun työhön epäonnistui pahoin.

Hankkeeseen osallistuneita henkilöitä oli 1539 aloittanutta, 1295 päättäneitä.

Hankkeeseen osallistuneita yrityksiä ja muita organisaatioita 365.

5.2 Miten asetetut numeeriset tavoitteet palvelivat hankkeen toteutusta? Mitkä indikaattorit olisivat tukeneet paremmin toteutusta? Mitä mahdollisia omia seurantatietoja tai indikaattoreita toteutuksessa hyödynnettiin?

Hankesuunnitelmassa esitetyt seurantatiedot palvelivat hankkeen toteutusta, joskin joiden hanketoimijoiden kohdalla numeeriset tavoitteet olivat ylimitoitettuja oppilaitoksen kokoon nähden.

Hankkeeseen osallistuneita henkilöitä oli 1539 aloittanutta, 1295 päättäneitä.

Hankkeeseen osallistuneita yrityksiä ja muita organisaatioita 365.

6 Hakijan osaaminen, hankkeen riskiarviointi ja ohjausryhmä

Hankkeen nimi: Ammattiin! - Etelä-Savon toisen asteen kehittämishanke
Viranomainen: Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

6.1 Miten hanke kartutti tuensaajan hanketyöosaamista ja hankkeen sisällön mukaista osaamista?

Hankkeeseen osallistuneilla organisaatioilla on pitkä kokemus hanketoiminnasta. Hanke lisäsi hanketoimijoiden osaamista verkostomaisesta hanketoiminnasta sekä laaja-alaisesta ammatillisen koulutuksen reformin kehittämistoiminnoista ja lain määräämien toimintojen jalkauttamisesta käytäntöön yhteistyössä opiskelijoiden, opettajien ja työelämän edustajien kanssa.

6.2 Toteutuiko hankkeen aikana ennakoituja tai muita riskejä ja kuinka niihin reagoitiin?

Hankkeen toimenpiteiden toteuttaminen jäi osittain suunniteltua vähäisemmäksi hanketta toteuttavien opettajien vajaan resurssoin ja muun opetustyömäärän vuoksi.

6.3 Miten ohjausryhmä tuki hankkeen toteutusta? Miten ohjausryhmä luonnehti hankkeen onnistumista?

Ohjausryhmä kokoontui seitsemän kertaa Ammattiin! -hankkeen aikana, lisäksi hankkeen jälkeen yhden kerran helmikuussa 2020. Ohjausryhmän tuki hankkeen toteutukselle oli vähäistä.

6.4 Miten kohderyhmä koki hankkeen? Millaista palautetta kohderyhmältä on saatu?

Hanketoimijat ovat keränneet toimenpiteiden kautta palautteita muun muassa uraohjauksen pilotoinneista ja oppimissolujen toteutuksista. Palautteet ovat kannustaneet jatkamaan ja jatkokehittämään pilotointeja sekä kehittämään toimintaa laajemmassa mittakaavassa. Yhteisten verkko-opintojen suunnittelu ja toteutus -kehittämisteemassa on kerätty osallistujapalautetta webinaarista, joka keskittyi verkko-opetuksen suunnitteluun ja toteutukseen. Koulutuksen arvioinnin keskiarvo oli 3,89 (asteikko 1-5).

Työpaikkaohjaajakoulutuksen kokonaisarvosana jakautui seuraavasti(arviointiasteikko 4-10): 9 (9 vastaajaa), 8 (7 vastaajaa) ja 7 (1 vastaaja). Työpaikkaohjaajakoulutuksen sisältöarvioitiin seuraavasti: erinomainen 6 vastaajaa, hyvä 10 vastaajaa ja tyydyttävä 1 vastaaja. Työpaikkaohjaajanjärjestelyistä saatu palaute: erinomainen 4 vastaajaa, hyvä 12 vastaajaa ja tyydyttävä 1 vastaaja.

RekryON rekrytointitapahtumassa kerättiin näytteilleasettajilta palautetta. Näytteilleasettajat antoivat tapahtumalle yleisarvosanaksi 4 (asteikko 1-5). Ajankohta, tapahtumapaikka sekä järjestelyt saivat kiitettävän arvosanan. Myönteistä palautetta tuli mm. ammattimaisesta ilmeestä, hyvästä ilmapiiristä sekä tapahtuman nousemisesta uudelle tasolle. Lähes kaikki näytteilleasettajat aikoivat osallistua tapahtumaan myös ensi vuonna, joskin työnantajat toivoivat, että jatkossa rekrytointitapahtuma olisi yksipäiväinen. Rekrytointitapahtuman kävijöiltä kerätyn palautteen mukaan suuri osa kävijöistä oli opiskelijoita (n. 67%). Kävijöitä kiinnostivat eniten sosiaali- ja terveysala, kauppa- ja liike-elämä sekä ICT.

Hankkeen koulutuksista on pyydetty palautetta ja osallistujien arviot koulutuksista ovat seuraavat:

Tarkkaavaisuushäiriöisen opiskelijan ohjaaminen (25 vastausta)-Koulutuksen sisältö (erinomainen-hyvä-tyydyttävä-heikko): erinomainen 14, hyvä 11. Koulutuksen järjestelyt (erinomainen-hyvä-tyydyttävä-heikko): erinomainen 8, hyvä 15, tyydyttävä 2-Kokonaisarvosana koulutukselle (4-10): 7/3kpl, 8/8kpl, 9/8kpl, 10/6kpl.
Positiivinen pedagogiikka osana lasten ja nuorten hyvinvointia (vastauksia 11). Koulutuksen sisältö (erinomainen-hyvä-tyydyttävä-heikko): erinomainen 6, hyvä 5-Koulutuksen järjestelyt (erinomainen-hyvä-tyydyttävä-heikko): erinomainen 7, hyvä 4-Kokonaisarvosana koulutukselle (4-10): 8/2kpl, 9/6kpl, 10/3kpl Johtaminen, Motivaatio ja Tiimityö (vastauksia 6)-Koulutuksen sisältö (erinomainen-hyvä-tyydyttävä-heikko): hyvä 5, tyydyttävä 1-Koulutuksen järjestelyt (erinomainen-hyvä-tyydyttävä-heikko): erinomainen 1, hyvä 5. Kokonaisarvosana koulutukselle (4-10): 6/1kpl, 8/4kpl, 9/1kpl.

Hankkeen itsearviointi toteutettiin keväällä 2018 ja syksyllä 2019. Itsearvioinnit tulokset olivat seuraavat (suluissa vuoden 2018 itsearvioinnin tulos):

Itsearvioinnin tulokset hanketyöntekijät:

Työelämässä tapahtuvan oppimisen kehittäminen

- 1.Toimijoiden välinen yhteistyö 3,2(2,7)
- 2.Työelämäyhteistyö on vahvistunut ja monipuolistunut 3,7(2,9)
- 3.Työelämälähtöiset opintopolut ovat osa opiskelua 3(2)
- 4.Työelämän tarvitsema tuki on organisoitu opiskelijan ohjauksessa 3,2(2,4)
- 5.Verkkopohjaisia välineitä käytetään työelämässä tapahtuvan oppimisen ja ohjauksen tukena 2,5(1,9)
- 6.Johdon tuki ja resursointi 2,5(2,2)

Opintojen jälkeisen työllistymisen tai jatko-opintoihin siirtymisen tukeminen

- 1.Toimijoiden välinen yhteistyö 3,1(2,2)
- 2.Asiakaslähtöisten menetelmien kehittäminen ja käyttöönotto 2,8(2,2)
- 3.Urasuunnitteluprosessi on integroitu opintoihin alusta loppuun saakka 3,3(1,7)
- 4.Työelämäyhteistyön toimintamuodot ovat uudistuneet 2,9(2,1)
- 5.Opettajien osaaminen opiskelijoiden työllistymisen tukemisessa vastaa reformin vaatimuksia 2,3(1,7)
- 6.Johdon tuki ja resursointi 2,2(1,8)

Yhteisten verkko-opintojen suunnittelu ja toteutus

- 1.Toimijoiden välinen yhteistyö 3,7(2,5)
- 2.Asiakaslähtöisten menetelmien kehittäminen ja käyttöönotto 2,4(1,9)
- 3.Siirtyminen uuteen toimintakulttuuriin=uusia menetelmiä viety arjen työhön 3(2,1)
- 4.Opettajien verkkopedagoginen osaaminen on vahvistunut 3,2(2,5)
- 5.Verkkopedagogiikka tukee työssä tapahtuvaa oppimista 2,4(2,1)
- 6.Johdon tuki ja resursointi 2,6(2,6)

Uuden pedagogiikan ja oppimisympäristöjen kehittäminen

- 1.Toimijoiden välinen yhteistyö 2,6(2,6)

Hankkeen nimi: Ammattiin! - Etelä-Savon toisen asteen kehittämishanke
Viranomainen: Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

2. Asiakasmenetelmien kehittäminen ja käyttöönotto 3,3(2,8)
3. Siirtyminen uuteen toimintakulttuuriin= uusia menetelmiä on viety arjen työhön 3,3(2,4)
4. Hoksilla joustava opintopolku 3,6(2,5)
5. Työelämän integroiminen uudistuvaan ammatilliseen koulutukseen 3,4(2,5)
6. Johdon tuki ja resursointi 2,4(2,4)

Erilaisten oppijoiden huomioiminen ja aito opintojen henkilökohtaistaminen

1. Toimijoiden välinen yhteistyö 2,6(2,0)
2. Osaamisen tunnistaminen on kehittynyt 2,5(1,5)
3. Ohjauksellisen tuen organisointi 2,6(2,1)
4. Opiskelijat osallistuvat omien opintosuunnitelmiansa tekemiseen 2,8(2,3)
5. Erityinen tuki ja ohjaus ovat työelämän käytettävissä 2,2(1,9)
6. Johdon tuki ja resursointi 2,3(2,1)

Itsearvioinnin tulokset ohjausryhmä:

Työelämässä tapahtuvan oppimisen kehittäminen

1. Toimijoiden välinen yhteistyö 3(2,3)
2. Työelämäyhteistyö on vahvistunut ja monipuolistunut 3(3)
3. Työelämälähtöiset opintopolut ovat osa opiskelua 3(2,3)
4. Työelämän tarvitsema tuki on organisoitu opiskelijan ohjauksessa 3(2)
5. Verkkopohjaisia välineitä käytetään työelämässä tapahtuvan oppimisen ja ohjauksen tukena 2,5(2,7)
6. Johdon tuki ja resursointi 1(1,7)

Opintojen jälkeisen työllistymisen tai jatko-opintoihin siirtymisen tukeminen

1. Toimijoiden välinen yhteistyö 2,7(2,7)
2. Asiakaslähtöisten menetelmien kehittäminen ja käyttöönotto 2,3(2,3)
3. Urasuunnitteluprosessi on integroitu opintoihin alusta loppuun saakka 3,3(2)
4. Työelämäyhteistyön toimintamuodot ovat uudistuneet 2(2)
5. Opettajien osaaminen opiskelijoiden työllistymisen tukemisessa vastaa reformin vaatimuksia 1,7(1,3)
6. Johdon tuki ja resursointi 1,7(1,7)

Yhteisten verkko-opintojen suunnittelu ja toteutus

1. Toimijoiden välinen yhteistyö 3,5(3)
2. Asiakaslähtöisten menetelmien kehittäminen ja käyttöönotto 3(2,7)
3. Siirtyminen uuteen toimintakulttuuriin= uusia menetelmiä viety arjen työhön 3(2)
4. Opettajien verkkopedagoginen osaaminen on vahvistunut 3,5(2,3)
5. Verkkopedagogiikka tukee työssä tapahtuvaa oppimista 2,5(1,7)
6. Johdon tuki ja resursointi 2(1,7)

Uuden pedagogiikan ja oppimisympäristöjen kehittäminen

1. Toimijoiden välinen yhteistyö 3(2,3)
2. Asiakasmenetelmien kehittäminen ja käyttöönotto 3(2,3)
3. Siirtyminen uuteen toimintakulttuuriin= uusia menetelmiä on viety arjen työhön 2,5(2)
4. Hoksilla joustava opintopolku 3(2)
5. Työelämän integroiminen uudistuvaan ammatilliseen koulutukseen 2,5(2,7)
6. Johdon tuki ja resursointi 2(2)

Erilaisten oppijoiden huomioiminen ja aito opintojen henkilökohtaistaminen

1. Toimijoiden välinen yhteistyö 2(1,3)
2. Osaamisen tunnistaminen on kehittynyt 2,5(1,3)
3. Ohjauksellisen tuen organisointi 2,5(1,3)
4. Opiskelijat osallistuvat omien opintosuunnitelmiansa tekemiseen 3(0,7)
5. Erityinen tuki ja ohjaus ovat työelämän käytettävissä 2(1,3)
6. Johdon tuki ja resursointi 2(1)

7 Horisontaaliset tavoitteet

7.1 Sukupuolten tasa-arvo

	Kyllä	Ei	Perustelu
Hankkeessa tehtiin toimintaympäristön analyysi sukupuolinäkökulmasta	x		Hankkeeseen osallistuvien yritysten henkilöstön sukupuolijakauma jakautuu 50% naisten ja miesten kesken. Valtavirtaistamisessa huomioidaan erityisesti yhteisöllinen kehittäminen, joka sisältää yhteistä innovointia ja oppimista, jossa kaikilla ryhmän jäsenillä on yhteinen tehtävä ja tavoite. Yhteisöllinen kehittäminen lisää tasa-arvoa, mutta lisää myös työn tuloksellisuutta.
Sukupuolinäkökulma huomioitiin hankkeen toiminnassa (valtavirtaistaminen)	x		Valtavirtaistamisessa huomioidaan erityisesti yhteisöllinen kehittäminen, joka sisältää yhteistä

	Kyllä	Ei	Perustelu
			innovointia ja oppimista, jossa kaikilla ryhmän jäsenillä on yhteinen tehtävä ja tavoite. Yhteisöllinen kehittäminen lisää tasa-arvoa, mutta lisää myös työn tuloksellisuutta. Yhteisöllisyys on merkittävä osa sosiaalista pääomaa. Sosiaalinen pääoma luo luottamusta, vastavuoroisuutta ja verkostoitumista. Tässä hankkeessa on sosiaalisen pääoman ja yhteisöllisen kehittämisen edellytykset täyttyvät monella eri tasolla: mukana on useita organisaatioita, toimijoiden koulutustaustat ovat heterogeeniset ja verkostoituminen sekä toiminnan että hallinnon tasolla onnistumisen edellytys. Hankkeessa on useita koulutuksen ja tietotaidon vahvistamisen osa-alueita, jotka lisäävät osaamisen karttumista myös sukupuolten tasaarvokysymyksissä. Hankkeen rekrytoinnissa noudatetaan tasaarvon periaatetta.
Hankkeen päätavoite oli sukupuolten tasa-arvon edistäminen		x	Hankkeen päätavoite ei ole sukupuolten tasa-arvon edistäminen.

7.2 Kestävä kehitys

Vaikutuksen kohde	Vaikutusaste		Perustelu
	Välitön vaikutus	Väillinen vaikutus	
Ekologinen kestävyys			
Luonnonvarojen käytön kestävyys	0	8	Hankkeessa rakennetaan immateriaalisia toimintamalleja sekä digitaalisia ratkaisuja oppimiseen (verkkopedagogiikka), ohjaukseen ja työelämävähteistävään.
Ilmastonmuutoksen aiheuttamien riskien vähentäminen	0	6	Hankkeessa käytetään mahdollisimman paljon etäyhteyksiä toimijoiden välillä. Liikkumisessa suositaan julkista liikennettä. Hankinnoissa huomioidaan kestävä kehityksen periaatteet. Tiedottaminen hoidetaan pääsääntöisesti sähköisesti. Hankkeen tuloksista osa on itsessään ilmastonmuutosta vähentäviä toimia (mm. digitaaliset ratkaisut).
Kasvillisuus, eliöt ja luonnon monimuotoisuus	0	0	Neutraali vaikutus.
Pinta- ja pohjavedet, maaperä sekä ilma (ja kasvihuonekaasut)	0	4	Kasvihuonepäästöihin hanke pystyy vaikuttamaan kiinnittämällä huomiota liikkumiseen, hankintoihin ja kehittämällä toimintamalleja, joissa huomioidaan toiminnan vaikutukset vmoaristoon.
Natura 2000 -ohjelman kohteet	0	0	Ei kuulu hankkeen toiminta-alueeseen.
Taloudellinen kestävyys			
Materiaalit ja jätteet	0	4	Hanke toimii kussakin organisaatiossa annettujen toimintaohjeiden mukaisesti (esim. iätteiden lajittelu syntypaikalla). Materiaalihankinnoissa noudatetaan kestävä kehityksen periaatteita.
Uusiutuvien energialähteiden käyttö	0	0	Neutraali vaikutus.
Paikallisen elinkeinorakenteen kestävä kehittäminen	7	5	Hankkeen keskeisimmät yhteistyökumppanit tulevat olemaan paikalliset yritykset. Hanke tarjoaa koulutusta yritysten kehittämiseen. Hankkeen tavoitteena on kouluttaa Etelä-Savon entistä osaavampaa työvoimaa sekä rakentaa aidosti työelämälähtoisempää koulutusta. Nämä ovat keinoja, joilla alueen elinkeinoelämää voidaan kehittää kestävästi.
Aineettomien tuotteiden ja palvelujen kehittäminen	6	8	Hankkeessa kehitetään useita aineettomia tuotteita ja palveluja. Kehitetään toteutusmalleja työpaikalla tapahtuvan oppimisen tueksi. Työelämäjaksojen palaute- ja arviointimalli. Työelämässä tapahtuvan oppimisen ja ohjauksen tuen malli. Työssäoppimisen koordinoiminen malli. Työnhakuklubi. Verkkopedagogiikka. Pedagoginen johtaminen.
Liikkuminen ja logistiikka	2	5	Hanke kattaa koko Etelä-Savon alueen. Tämän vuoksi on tärkeää suunnitella toimijoiden liikkuminen taloudellisesti ja ekologisesti iärkeväksi. Hankkeessa käytetään tavoitteellisesti erilaisia etäyhteyksiä liikkumisen vähentämiseksi hanketoimijoiden kesken.
Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys sekä yhdenvertaisuus			
Hyvinvointi	8	9	Hanke on vahvasti edistämässä eteläsavolaisten hyvinvointia. Koulutus on yksilölle vahvin väline nostaa sosiaalista statusta. Koulutus on tällä hetkellä tutkittu

Hankkeen nimi: Ammattiin! - Etelä-Savon toisen asteen kehittämishanke
Viranomainen: Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Vaikutuksen kohde	Vaikutusaste		Perustelu
	Välitön vaikutus	Väiillinen vaikutus	
			ainoa keino vähentää syrjäytymistä. Koulutus vahvistaa yksilön osallisuutta yhteiskunnassa. Koulutus lisää taloudellista vakautta. Koulutus lisää työllistymistä ja yrittäjyyttä. Koulutuksesta syrjäytymistä ehkäistään rakentamalla yksilöllisiä opintopolkuja, lisäämällä työvaltaisempaa oppimista, ottamalla käyttöön uusia oppimisympäristöjä ja huolehtimalla aikuisten opiskelumahdollisuuksista.
Tasa-arvon edistäminen	7	8	Koulutus on lisännyt erityisesti naisten tasa-arvoa. Viime vuosina on oltu huolissaan miesten tasa-arvokehityksestä. Nuorten miesten syrjäytyminen koulutuksesta ja työelämästä on todennäköisempää kuin saman ikäisten tyttöjen. Koulutuksessa on edelleen tyttöjen ja poikien koulutusaloja. Oppilaitoksilla on paljon tehtävää omalla sektorillaan purkaessaan tasa-arvoa heikentäviä toimintamalleja.
Yhteiskunnallinen ja kulttuurinen yhdenvertaisuus	7	9	Hankkeessa noudatetaan yhdenvertaisuusperiaatetta, joka takaa yhdenvertaisen kohtelun riippumatta iästä, etnisestä tai kansallisesta alkuperästä, kielestä, uskonnosta, vakaumuksesta, mielipiteestä, terveydentilasta, sukupuolisesta suuntautumisesta tai muusta henkilöön liittyvästä tekijästä tai ominaisuudesta. Hankkeessa hyödynnetään ns. positiivista erityiskohtelua, kun se on pyrittäessä kohti yhdenvertaisuutta.
Kulttuuriympäristö	0	0	Neutraali
Ympäristöosaaminen	0	0	Neutraali

8 Julkisuus, tiedottaminen ja yhteydet muihin hankkeisiin

8.1 Miten hanke näkyi julkisuudessa? Miten hankkeesta tiedotettiin?

Hankkeella pidettiin blogisivustoa osoitteessa: <https://ammattiinhanke.blogspot.com/>

Hankkeella oli myös Facebook -sivusto: ammattiinhanke

Hankkeen toiminnasta uutisoitiin blogissa, facebookissa, oppilaitosten verkkosivuilla, paikallisissa lehdissä ja radiossa.

Hankkeessa tehtiin ohjausmateriaalia, jota jaettiin oppilaitosten opiskelijoille, opettajien ja työelämän edustajille.

Media huomioi Ammattiin! hankkeen uutisoinnissaan seuraavasti:

Länsi-Savo 10.5.2017
Radio Mikkeli 4.12.2017
Mikkelin kaupunkilehti 10.1.2019
Radio Mikkeli 28.1.2019
Suun terveydeksi 2/2019
Pieksämäen paikallinen 17.4.2019
Hirvensalmelainen 24.4.2019
Sulkavan lehti 22.5.2019
Pieksämäen paikallinen 5.6.2019
Opettaja 13/2019

Hankkeen sähköinen loppuraportti löytyy osoitteesta: <https://bit.ly/2v1UsOw>

8.2 Mihin hankkeisiin tai hankekokonaisuuksiin hanke toiminnallisesti tai muuten liittyi ja miten? (Merkitse myös hakemusnumerot tai hankekoodit)

Ammattiin! -hankkeessa tehtiin yhteistyötä mm. seuraavien hankkeiden kanssa:

Hiekkisen yrittäjyyskasvatushanke ESR S20580
DigiFamily 2018-1-ES01-KA202-050945
PUHKE – osaavaa työvoimaa puhtaanapitoon ja keittiöihin S21328
Tuumasta töihin - sujuvat koulutuspolut toisella asteella S21472
eEsedu S21536
Parasta Digiohjausta -hanke OKM/148/522/2017
Amis osaa -hanke OPH20/556/2017

9 Aineiston säilytys

9.1 Missä hankkeen aineisto säilytetään tai arkistoidaan? Yhteyshenkilön yhteystiedot.

Hankekoodi: S20913

Tila: Valmis

Hankkeen nimi: Ammattiin! - Etelä-Savon toisen asteen kehittämishanke
Viranomainen: Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

ESEDU

Etelä-Savon Koulutus Oy
Päätearkisto, Otavankatu 4, 50100 Mikkeli
Yhteyshenkilö Riitta Parkkinen, Otavankatu 4, 50100 Mikkeli, riitta.parkkinen@esedu.fi, puh. 044 711 5600

SAMIEDU

Itä-Suomen koulutuskuntayhtymän pääarkisto
Pohjolankatu 4-6, Savonlinna
Pysyvästi säilytettävä aineisto:
Itä-Savon koulutuskuntayhtymän päätearkisto
Pohjolankatu 6, Savonlinna
Vastuuhenkilö Jonna Kokkonen, Pohjolankatu 4, Savonlinna, jonna.kokkonen@samiedu.fi, puh. 044 550 6341

SEURAKUNTAOPISTO

Seurakuntaopisto
Huvilakatu 31, 76130 Pieksämäki
Yhteyshenkilöt Nina Kaukonen, nina.kaukonen@kirkkopalvelut.fi, 040 351 8468 tai hankepäällikkö Helena Markkanen, helena.markkanen@seurakuntaopisto.fi, puh. 050 4005084

SPESIA

Ammattiopisto Spesia
Opintie 2, 76100 Pieksämäki
Yhteyshenkilö Tiina Karjalainen, tiina.karjalainen@spesia.fi, p. 044 711 4400

SUOMEN NUORISO-OPISTO

Suomen Nuoriso-opisto
Paukkulantie 22, 50170 Mikkeli
Yhteyshenkilö Rehtori Jukka Tammisuo, jukka.tammisuo@sno.fi, p. 0500 659 309

OTAVIA

Mikkelin kaupungin liikelaitos Otavia
Otavantie 2B, Otava
Yhteyshenkilö Jari Sarja, jari.sarja@otavia, p. 044-7945106

10 Liitteet ja allekirjoitus

Liitteet

Tuensaaja vakuuttaa tässä loppuraportissa ja sen taustalomakkeissa antamansa tiedot oikeiksi.

Päiväys ja hakijaorganisaation sähköinen allekirjoitus

4.2.2020 Tiina Marjut Tervaniemi
Hankepäällikkö

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti

S20913 Ammattiin! - Etelä-Savon toisen asteen kehittämishanke

Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman toteuma

Kustannukset	Yhteensä €	Rahoitus	Yhteensä €	% nettokustannuksista
1. Palkkakustannukset	1 842 586,88	Kuntien rahoitus: tuensaajan omarahoitus	505 096,36	22,39
2. Ostopalvelut	97 741,71	Muu julkinen rahoitus: tuensaajan omarahoitus	88 538,77	3,92
3. Muut kustannukset	2 434,00	Yksityinen rahoitus: tuensaajan omarahoitus	84 101,03	3,73
4. Flat rate	313 239,77	Yhteensä	677 736,16	30,04
Kustannukset yhteensä	2 256 002,36			
Nettokustannukset yhteensä	2 256 002,36	Rahoitussuunnitelma yhteensä	808 013,00	

Kustannusarvio yhteensä	2 688 624,00
-------------------------	--------------